

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๕

(สมัยสามัญ สมัยที่หนึ่ง)

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญ สมัยที่หนึ่ง) พ.ศ. ๒๕๖๖

สารบัญ

๒๕
ทรงท ๓๕/๒๔๗๖ (สามัญ)

๑. ญัตติของหุดวงวิจิตรวาทการ เรื่องขอให้สภาฯ
จัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาหาวิธีข่มขู่กันมิให้
ผู้ใดละเมิดรัฐธรรมนูญ ๔๑๑-๔๒๐
๒. เดชาธิการสภาฯ อานจดหมายของเจ้าพระยา
มุนษมนตรีว่าอยากทราบนโยบายของสภาฯ
ในการร่างพระราชบัญญัติอากรมฤค ๔๒๑-๔๒๕
๓. เรื่องร่างพระราชบัญญัติโอนอำนาจบางอย่าง
ซึ่งแก่อนอยู่กับกระทรวงต่างๆ ให้มาอยู่กับ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ
พ. ศ. ๒๔๗๖ ๔๒๕-๔๒๗
๔. พระยาประมวญวิชาพูด ถามรัฐบาด
  ๑. เรื่องระเบียบข้อบังคับการประชุมและปรึกษา
ของสภาฯ ๔๒๗-๔๒๙
  ๒. เรื่องเงินเดือนของสมาชิกสภาฯ ๔๒๙
  ๓. เรื่องพระราชบัญญัติเทศบาล ๔๒๙-๔๓๐

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๕/๒๔๗๖ (สามัญ)

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๖

ณพระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๖.๑๕ นาฬิกา

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา สมาชิกมาประชุม ๔๐ นาย
เป็นองค์ประชุมได้ ระเบียบวาระเท่าที่แจกมาแต่เดิม ๓ เรื่อง แต่ร่าง
พระราชบัญญัติว่าด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลทหาร คณะ
รัฐมนตรีขอถอนไปพิจารณาก่อน คงเหลืออยู่ ๒ เรื่อง การพิจารณา
ระเบียบวาระมีเรื่องที่จะเสนอสภา ฯ

เดชาธิการสภา ฯ อ่านจดหมาย ที่หลวงจิตติธาทกร ส่งญัตติ
มาดังต่อไปนี้

กระทรวงการต่างประเทศ

วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๖

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยตามที่สภาผู้แทนราษฎรได้รับรอง ญัตติของ พระยาประมวญ
วิชาพฤติในการประชุมครั้งที่ ๓๐/๒๔๗๖ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๓ สิงหาคม
ศกน ๒ ข้อ คือ ๑. พระราชกฤษฎีกาปิดสภา ฯ เป็นอันยุติรัฐธรรมนูญ

หรือไม่อย่างไร ๒. การที่จะบ่งกันมิให้ผู้ใดละเมิดรัฐธรรมนูญนั้น จะ
ควรออกพระราชบัญญัติหรือแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญหรือพระราชกำหนด
กฎหมายอย่างไรหรือไม่ และว่าการที่จะดำเนินการตามข้อ ๓ อย่างไร
สภา ฯ ขอมอบไว้เป็นกิจของสภาสัสมัยที่ ๒ ในที่สุดสภา ฯ ได้ตกลงตั้ง
กรรมาธิการชั้น ๑ นาย มีพระยาศรีสังกร เป็นประธาน นั้น

ข้าพเจ้าเข้าใจว่ากรรมาธิการ ๑ นายที่ตงขึ้นมหนาทแต่เฉพาะใน
ข้อที่ ๓ สภา ฯ จึงได้ระมัดระวังเลือกแต่บุคคลภายนอกมาเป็นกรรมาธิการ
และการดำเนินตามรายงานของกรรมาธิการในเรื่องนี้ ก็มอบให้เป็นที่
สภา ฯ สัสมัยที่ ๒ ส่วนกิจการในข้อที่ ๒ คือ เรื่องที่จะบ่งกันมิให้ผู้ใด
ละเมิดรัฐธรรมนูญนั้น สภาเป็นแต่แต่แสดงความประสงค์ไว้ว่า พึงทำ
ได้ทันทีโดยมิต้องรอสภา ฯ สัสมัยที่ ๒ เท่านั้น แต่หาได้มอบหมายให้
ผู้หนึ่งผู้ใดปฏิบัติหรือไม่

ข้าพเจ้าเห็น ว่าเรื่องที่จะ บ่งกัน มิให้ผู้ใดละเมิดรัฐธรรมนูญ นั้น
เป็นเรื่องสำคัญและด่วนมาก จำเป็นจะต้องรีบทำให้เสร็จโดยเร็วที่สุด
ข้าพเจ้าจึงขอเสนอขญัตติดังต่อไปนี้

ญัตติ

ขอให้ สภาผู้แทนราษฎรจัดตั้งคณะ กรรมาธิการพิจารณาเรื่องที่จะ
บ่งกันมิให้ผู้ใดละเมิดรัฐธรรมนูญ ตามญัตติข้อ ๒ ของพระยาประมวถ
วิชาพฤต ซึ่งสภา ฯ ได้รับรองในการประชุมครั้งที่ ๓๐/๒๕๓๖ และให้
ดำเนินการเรื่องนี้โดยเร็ว

อนึ่ง ข้าพเจ้าขอให้ถือว่าญัตตินั้นเป็นญัตติคดงวน ขอให้สภา ฯ ได้
พิจารณาและตกลงเด็ดขาดในการประชุมครั้งที่ ๑๕ ซึ่งจะมีในวันที่ ๒๔
เดือน

ควรมิควรสุดแต่จะโปรด
(ลงนาม) หลวงวิจิตรวาทการ”

นายดิเรก ชัยนาม กับนายพันตรี หลวงอดุลยเดชจรัส กล่าว
ว่าข้าพเจ้าขอรับรองญัตตินั้น

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวไว้ เรื่องตามญัตติเดิมมีว่า (๑)
ขอให้ตั้งกรรมาธิการพิจารณาว่า พระราชกฤษฎีกาปิดสภา ฯ และงดใช้
รัฐธรรมนูญบางมาตรา ซึ่งพระยามโน ฯ แนะนำให้ประกาศใช้นั้น เป็น
อันผิดรัฐธรรมนูญหรือไม่

(๒) การป้องกัน ควรออกพระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนด
กฎหมายนั้นหรือไม่ ส่วนที่ดำเนินไปนั้น สภา ฯ ขอมอบให้สภา ฯ
สมัยที่ ๒ พิจารณาต่อไป

ตามความเข้าใจของข้าพเจ้าว่า การตั้งกรรมาธิการไปนั้น ให้
พิจารณา ๒ เรื่อง เรื่องที่จะนำขึ้นวินิจฉัยก่อนนั้น เป็นเรื่องที่จะหาทาง
ป้องกัน คือกรรมาธิการชุดนั้นเอง พิจารณาดำหรับเรื่องที่ ๑ พิจารณา
ไว้แล้วสมัยที่ ๒ ถ้าความเข้าใจของข้าพเจ้าถูกแล้ว ฝากให้คุณหลวง
วิจิตร ฯ ถอนญัตตินั้นเสีย

หลวงวิจิตรวาทการ แถลงว่า ส่วนข้อที่ ๒ ไม่ได้เน้นความให้แน่ชัดว่า ให้รีบทำความมุ่งหมายทฤษฎีคดีขึ้นโดยเห็นว่าการหาหนทางป้องกันไม่ให้ตะเม็ตรัฐธรรมนูญต่อไปนั้นเป็นเรื่องสำคัญ ต้องทำให้เร็ว ถ้าทางการจะถือคดีขึ้นควรบดถึงคณะกรรมการทำ ๒ อย่างนั้น แทนที่จะถอนคดีเข้าพิจารณาขอแก้ว่า ให้ตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่ขึ้นพิจารณา

- ๑. ต้องการให้เร็ว
  - ๒. ควรให้สมาชิกในสภา ฯ เป็นผู้ทำ คือไม่มีความจำเป็นจะต้องใช้คนภายนอกทั้งหมด
- นายกรัฐมนตรีแถลงต่อที่ประชุมเพื่อให้หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร ฯ ทรงแถลงแทน

ทำการแทนประธานสภา ฯ อนุมิต

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร จวรรณ รับสั่งว่า ญัตติของเจ้าคุณประมวญ ฯ ไม่ใช่ ๒ ญัตติเป็นญัตติเดี่ยว แต่แบ่งเป็น ๒ พรรค หรือ ๒ ข้อ และญัตตินั้นให้ตั้งกรรมาธิการพิจารณา ๒ ข้อ โดยปกติต้องเข้าใจว่ากรรมาธิการชุดนั้น มีหน้าที่พิจารณา ๒ ข้อ ถ้าเป็น ๒ ญัตติ การตีความสงสัยอาจแก้ได้ แต่ตั้งญัตติเดี่ยวแบ่งเป็น ๒ ตอน ส่วนที่จะให้กรรมาธิการ ฯ ที่เลือกคนภายนอกมุ่งหมายเลือกเอาผู้รอบรู้กฎหมาย อยู่ในเรื่องกฎหมาย ส่วนจะให้เร็วขึ้นนั้น ขอให้สภา ฯ มีคำสั่งเพิ่มเติมไป

ที่ปรึกษา นายกรัฐมนตรี ทรงแจ้งว่า ข้าพเจ้าก็เข้าใจความ
ประสงค์ของคุณหลวงวิจิตรฯ และข้าพเจ้าเชื่อว่าถ้ากรรมบุญ ตาม
คุณหลวงวิจิตรฯ แทนที่จะอุดหนุนหรือข่งน้อย กลับไปเปิดโอกาส
ให้ระเมิดรัฐธรรมนูญได้ ข้อที่หนักกว่าถ้ามีบทบัญญัติไว้แล้ว ผู้ใด
ระเมิดก็จะต้องโทษเช่นนั้นๆ แต่ทำได้น้อย ขอยกตัวอย่างเช่นการ
ทำไปตามพระราชกฤษฎีกาฉบับนั้น เป็นการ ระเมิดรัฐธรรมนูญ
หรือไม่ เป็นปัญหาที่นักกฎหมายจะต้องพิจารณากัน กรณี
ฉุกเฉินจะอนุญาตให้ ถือว่าเป็นความจำเป็น จำเป็นมีความเพียงไร
เป็นปัญหาที่ยังยาก

เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม เมื่อได้มีรัฐธรรมนูญ สมาชิกทุกท่าน
คงจะเชื่อ แน่ว่ามี บทกฎหมายและวิธีการ บ้างกัน อยู่พร้อม สรรพแล้ว
แต่ก็ยังมั่งทางเด็ดขาด คือเมื่อวันที่ ๓ เมษายน แต่คงให้เห็นมา
ข้าพเจ้าเองได้ ออกหนังสือ เรื่อง รัฐธรรมนูญ และ คง จำได้ ข้าพเจ้าได้
เพียง ข้อ ๓ ที่ว่า พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจ ข้าพเจ้าว่า
ทรงใช้ เป็นวิธีแสดงการปฏิบัติ น่าจะเป็นไม่ใช่บังคับตามกฎหมาย
เวลานั้นคงมีความเกรงใจกันอยู่มาก ข้าพเจ้าบอกแล้วว่า ความเกรง
ใจกับกฎหมายมาประสมเข้า จะไม่ดี ข้าพเจ้าจึงบอกว่าจะอย่างไรก็ดี
จะต้องแก้ไขเดิมคำว่า แต่ ซึ่งนายติเรกฯ เป็นผู้เสนอ นั้นแหละเป็น

ปัญหา กฎหมาย ป็น อยู่ใน บทบัญญัติ ของ รัฐธรรมนูญ อยู่มาก เพราะ ฉะนั้น จึง เป็น ปัญหา กฎหมาย ทาง การ เมือง คือ กฎหมาย รัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้า เห็นว่า ปัญหา กฎหมาย เหล่านี้ ถ้า ปลดปล่อย ให้ นักกฎหมาย ว่า มาก่อน แล้ว จะ สอดคล้อง กับ การ เมือง ใน สังคม ฯ หน้า ที่ ของ กรรมการ ก็ เพื่อ จะ คุย เชี่ยว แยก ข้อ ความ ให้ละเอียด

การ ที่ ความ เป็น อำนวย ของ สังคม ฯ ใน ที่ สุด ก็ คือ สมาชิก ของ สังคม ฯ เอง จะ ต้อง พิจารณา ตอน นั้น จะ ตั้ง กรรมการ พิเศษ เป็น เอกชน ที่ ก็ แยก แแต่ ความ สอดคล้อง ของ สังคม ฯ หรือ จะ ตั้ง กรรมการ ไป สัมทบ คณะ ข้อที่ ๒ โดย เกรง ว่า กรรมการ ชุด นั้น จะ อ่อน ทาง การ เมือง จะ ไป นึก ถึง แต่ กฎหมาย เท่านั้น ไม่ได้ จะ ตั้ง กรรมการ สัมทบ สำหรับ ข้อ ๒ ก็ได้ ข้าพเจ้า เชื่อว่า ถ้า เขา เข้าจริง แล้ว ไม่ พิจารณา ถึง การ กระทำ เมื่อ วันที่ ๑ เมษายน ให้ละเอียด แล้ว คง จะมี

อย่าง ที่ ว่า ผู้ใด ละเมิด รัฐธรรมนูญ จะต้อง โทษ ประหาร ชีวิต หรือ ปรบ เป็น จำวน แทน นั้น แทน ถ้า พิจารณา เข้าจริง การ พิจารณา ไม่ สำหรับ จะ ลงโทษ เท่านั้น ปัญหา มี ว่า ละเมิด รัฐธรรมนูญ หรือ ไม่ อย่างไร ซึ่ง กรรมการ นักกฎหมาย จะ ต้อง บอก มา พุ่ง ง่าย ๆ คือ เกี่ยวกับ เหตุ ฉุกเฉิน ข้อ นี้ จะ ต้อง พัง ความ เห็น ของ นักกฎหมาย ก่อน

ห้วง วิจิตร วาท การ แถลง ว่า ขอ รวบรวม ปัญหา ให้ เข้าใจ ง่าย และ ยัง เห็น ว่า เรื่อง ที่ ๑ กับ เรื่อง ที่ ๒ ไม่ เกี่ยว ข้อง กัน

เรื่องที่ ๑ จะวินิจฉัยเป็นอย่างไรรู้ ถ้าจะวินิจฉัยว่าเรื่องที่ ๑ กับ
เรื่องที่ ๒ เกี่ยวข้องกันใหม่ จำเป็นต้องทำเรื่องที่ ๑ ก่อนประการใด
หรือไม่ เรื่องนี้ความคิดของสมาชิกโดยมากไม่ชัดซึ้งกัน เราจะ
จำเป็นต้องพิจารณาเรื่องกฤษฎีกานั้นผิดหรือไม่

ถ้าท่านที่ปรึกษา ตัดความข้อนี้ไม่เด็ดขาด ถ้าไปตั้งโดยไม่เหมาะ
ทาง คณะกรรมการเขา เป็นแต่ นักกฎหมาย ไม่ได้พิจารณา ถึง การ
เมืองเตย

ส่วนข้อ ๒ นี้ใช้คำว่า การบ่อนกันไม่ให้ผู้ใดละเมิดรัฐธรรมนูญ
จะควรออกพระราชบัญญัติอย่างไร ถ้าแม้ว่า เรื่องนี้เป็นกฎหมาย
จะต้องมี ๒ ข้อคือ

- ๑ บ่อนกัน
- ๒ ใครทำผิดแล้วลงโทษ

ข้าพเจ้าเข้าใจว่า นักกฎหมายคงไม่ได้ทำอย่างเดียว แต่การ
บ่อนกันนั้นต้อง ใช้นักการเมืองทำด้วย เพราะจะได้รู้ ถึงการเป็นไปว่า
เวลานี้รูปร่างของการเมืองเป็นอย่างไร เข้าไปวางหลักเป็นข้อสำคัญ
มาก ถ้าปล่อยให้กรรมการชุดนั้นทำ เราจะได้ผิดแต่อย่างเดียว
คือลงโทษ

ส่วนหนทางบ่อนกันจะไม่ดี ต้องให้พวกเราในสภาฯ นั้นทำ เพราะ
ฉะนั้น เราควรไปตั้งต้นเสีย ข้าพเจ้าเชื่อว่า คณะกรรมการคง จะไม่

วังเกษจเรองท ๒ เป็นเรื่องรบบเรง เรองบองกนล้ำคญมาก เพราะ
ณะนั้สภฯ ควรค้คณะกรรมาธิการขันใหม่

นายเนตร พนวิวัฒน์ แถดงว่า ข้อที่จจะแก้วจจะเชิญผู้หนึ่งผู้
ใดไปช่วยเหต้อ หรือช ชอง อย่งไรก็ได้ เพราะ จจะเชิญนัก ก้ารเมืองไป
พิจารณาด้วยก็ได้

ที่ปรึกษาชานายกมนตรี รบสั่งว่า ช้าพเจ้าแกชอส่งสัยบางที่หตวงวิจิตรฯ
จะหมายคความออกป้อกัทาง ๓ วิธึบ้องกันทางการเมือง ถ้าญคตมีค้ำว่า
บ้องกันคง จะเข้าใจคความหมายค้ำว่า บ้องกนเป็นแน ตบตกฎหมายที่จจะแก
หรือร่าง ค้องการเป็นไปในทางบ้องกนด้วย ชอนคงจจะไม่ค้องวิตก ถึ
อย่งไรคงจจะแกใจได้ นักกฎหมายอาจมีวิชการเมืองย้งหย่อนได้ ช้าพเจ้า
แกคความส่งสัย บางที่จจะเข้าใจอ้อกัอย่ง ๓ ชอนเชอจการรมาธิการทคง
ไปคงจจะพิจารณาทางบ้องกน ไม่ได้แก

หตวงวิจิตรวาทการ แถดงว่า ช้าพเจ้ายอมตามคความเห็นของท้านที่
ปรึกษา และชอถอนญัตติเดิม โดยชอเสนญัตติใหม่แทน ค้งนชอ
ให้สภฯ จ้ดค้คณะกรรมาธิการพิจารณาหาวิธึทาง การเมืองเพือ
บ้องกน มิให้ผู้ใดละเมิดรัฐธรรมนุญ และให้ค้ำเนินการเรองน
โดยเร็ว

ที่ประชุมได้ตงมติเดือนการพิจารณาเรองนไปคราวหน้า
เดชาริการสภฯ ได้อ่านหนังสือของเจ้าพระยามุขมนตรี ชึงมีใจ
คความค้งค้อไปน

บ้านเจ้าพระยามหมนตรี

วันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๖

เรียน เสด็จการเสด็จแทนราษฎร

ได้รับหนังสือที่ ๓๓๒/๒๔๗๖ ลงวันที่ ๑๘ เดือนธันวาคม ผู้แทนราษฎรได้ลงมติตั้งข้าพเจ้าเป็นประธานกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอากรมฤตกพร้อมด้วยกรรมการอีก ๘ ท่าน นนทรายแล้ว

อากรมฤตกนั้นข้าพเจ้าเห็นสำคัญมาก เพราะเป็นการเก็บภาษีจากหลักทรัพย์ มิใช่เก็บจากรายได้ เมื่อต้นเดือนมิถุนายนปี ๒๕ คณะรัฐมนตรีชุดก่อนก็ได้ตั้งให้ข้าพเจ้าเป็นประธานกรรมการ ข้าพเจ้าจึงเรียกร่างพระราชบัญญัติจากเสนาธิการมาอ่านดู ได้เห็นบันทึกกว้าง (ฉบับหนึ่ง) แสดงว่าคนไทยที่เรียกว่ามั่งมีนั้น โดยมากมีแต่หลักทรัพย์ ไม่มีตัวเงินสด ผิดกับฝรั่งเขามีใบหุ้นและพันธบัตรซึ่งจะโอนเสียภาษีได้สะดวกขึ้นเป็นความจริงอยู่มาก แม้กระนั้นตามร่าง (เก่าและใหม่) ทั้ง ๒ ฉบับก็ยังมีข้อพิพาทการรุนแรง ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าดำเนินการตามนั้นไม่ก็มักจะเป็นอันทำลายหลักทรัพย์ของพลเมืองจำพวกที่เรียกว่ามั่งมีทรุดโทรมลง ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าพลเมืองยากจนหรือมั่งมีบ้านเมืองก็ย่อมจนหรือมีไป กับพลเมือง โดยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงได้หนังสือตามไปยังรัฐมนตรีชุดเก่า ถึงจุดความประสงค์ของรัฐบาลว่า รัฐบาลประสงค์ให้ลดฐานะพวกมั่งมีลงมาให้ได้ระดับเพียง ๒๕,๐๐๐ บาท (สองหมื่นห้าพันบาทไม่ต้องเสีย

อากร) หรือประการใด แต่ก็ไม่ได้รับผิดชอบต่อคนรัฐมนตรีชุดเก่าพัน
หน้าทไป

ฉะฉน ในฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉน
ของสภาฯ ผู้แทนราษฎรก่อนว่า

๑. จะกำหนดทรัพย์สินมรดกเท่าใด ที่จะพึงยกเว้นไม่ต้องเสียค่าอากร
ในร่างเดิมกำหนดไว้ ๒๕,๐๐๐ บาท

๒. จะตั้งฐานพวกที่มรดกเกินกว่าจำนวนที่จะยกเว้นอากร (๒๕,๐๐๐
บาท?) ลงมาให้ได้ระดับเดียวกันหรือประการใด ถ้าสภาฯ ผู้แทนราษฎร
ไม่ได้มีความประสงค์ฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉน
เมื่อตกลงแล้วจึง ร่างพระราชบัญญัติใหม่ตามแนวหลักการที่ตกลงฉะฉน

ถ้าไม่ได้ทราบนโยบายของสภาฯ ผู้แทนราษฎรตระหนักแน่แล้ว ก็จะ
เป็นความยากแก่การปรึกษา และ เกินความสามารถของข้าพเจ้าที่จะทำได้

ขอท่านได้นำเสนอประธานสภาฯ ผู้แทนราษฎรทราบ

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

(ลงนาม) เจ้าพระยามุขมนตรี

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉน
กรรมาธิการไปนั้นสภาฯ นี้ได้รับหตุฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉน
จำนวนเงินเท่านั้นเท่านั้นควรเก็บ เรามอบให้กรรมาธิการพิจารณา ที่ถามมา
อยู่ในรายละเอียดก็ต้องพิจารณาตนเอง ถ้าความเข้าใจเช่นนี้ถูก ขอ
ให้สภาฯ ตอบไป สภาฯ นี้รับหตุฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉนฉะฉน
นั่นเอง พระสุธรรมฯ รับรอง

นายมังกร สามีเดิน กล่าวว่า ที่เจ้าคุณมูฯฯ แสดงนั้นท่านไม่สามารถและไม่เต็มใจทำ เพราะฉะนั้นขอให้เปลี่ยนเอาคนอื่นดีกว่า

พระสุธรรมวิจิตร กล่าวว่า จะไปเกณฑ์เอาเจ้าคุณมูฯฯ เหมือนอย่างนายมังกรฯ ว่าเป็นการออกจะมากไปเพราะเหตุมกรรมมารีการคนอื่นช่วยอยู่แล้ว

หลวงแสงนิตศาสตร์ กล่าวว่า ข้าพเจ้าเข้าใจว่าท่านไม่ได้บอกว่าจะไม่เต็มใจทำ ท่านมีข้อสงสัยแต่ก็ถามมา ท่านว่าเมื่อไม่ได้รับคำตอบแน่นอนแล้ว ท่านก็ไม่สามารถ

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ข้อที่ข้าพเจ้าขแจ้งนั้น ข้าพเจ้ารู้ว่าไม่มีกรรมมารีการชดโหนที่จะรอนกันมากเท่าเรื่องมฤตกน ไม่มีใครเป็นเดชานาการ ข้าพเจ้าได้รับตงเป็นกรรมมารีการมากยังไม่รู้เรื่องว่าได้ว่ากันไปถึงไหนแล้ว เป็นเรื่องรอนที่สุด ไม่ใช่หมายความถึงตัวเจ้าคุณมูฯฯ จึงอยากขอให้คิดว่า ทำอย่างไรงานนี้จึงจะเดินเร็ว

ทำการแทนประธานสภาฯ ได้อ่านรายงานของเดชานุกรกรรมมารีการร่างพระราชบัญญัติมฤตกมีใจความว่า

“กรรมร่างกฎหมาย

วันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๖

เรื่องร่างพระราชบัญญัติอากรมฤตก

ร่างพระราชบัญญัติอากรมฤตกนี้ คณะกรรมมารีการชุดแรกซึ่งแต่ก่อนเรียกว่าอนุกรรมการได้ประชุมตรวจพิจารณา ๓ ครั้ง และสรุปผลของสารประชุมได้ดังนี้ คือ -

ในการประชุมครั้งที่หนึ่งได้ตกลงกันในเรื่องระเบียบการ ประชุม
ของอนุกรรมการ

ในการประชุมครั้งที่สอง ได้พิจารณาดังข้อบกพร่องต่าง ๆ
ของพระราชบัญญัติ และมีข้อเพิ่มเติมของหม่อมเจ้าวิวัฒน์ไชยเสนขอ
มาเพิ่มเข้าในร่าง ที่ประชุมตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ไป
ได้ ๗ มาตรา แต่ตกลงกันว่า ค่าแปลร่างกฎหมายนี้พิทยาดงกรณ์
ยังมีได้ทรงตรวจแก้ ให้ถวายให้ทรงตรวจแก้เสียก่อน จึงจะพิจารณาร่าง
ร่างต่อไป

ในการประชุมครั้งที่สาม พระยาไชยยศสมบัติเสนอว่า ร่างพระ
ราชบัญญัตินี้ยังมีความบกพร่องอยู่มาก และขอรับไปทำร่างใหม่เสนอ
ในภายหลัง ที่ประชุมได้ตกลงให้พระยาไชยยศฯ ทำร่างแก้ไขมา

ต่อมารัฐบาลชุดก่อนได้ตั้งให้เจ้าพระยามุขมนตรี เป็น ประธาน
กรรมาธิการ แต่ยังมีได้ มีการประชุมเลย จนถึงมีการเปลี่ยนแปลง
การปกครองครั้งนี้นั้น เจ้าพระยามุขมนตรีจึงได้ตั้งร่างพระราช
บัญญัติอากรมฤคกซึ่งได้รับไว้ คั่นกตบมา

(ลงนาม) นายเสริม วิจิษฐ์กุล

นายมังกร สามเสน ขอให้ลงมติ เพราะราชการโดยมากมัก
ช้า

พระสุธรรมวิจิษฐ์ เสนอให้ลงมติว่าจะมีหนังสือไปถึงเจ้า

พระยามุขฯ ก่อนหรือ หรือจะเปลี่ยนทำให้ออกที่เดียว ที่ประชุม
ได้ตั้งมติว่าควรมีหนังสือไปถึงเจ้าพระยามุขฯ ๑๒ กระแนง ให้เปลี่ยน
ที่เดียว ๑ กระแนง

นายกรัฐมนตรีแถลงร่างพระราชบัญญัติโอนอำนาจบางอย่างซึ่ง
แต่ก่อนอยู่กับกระทรวงต่าง ๆ ให้มาอยู่กับรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เศรษฐกิจการพาณิชย์ ๒๔๗๒ เพราะกฎหมายเดิมแยกอยู่ ๓ กระทรวง
คือกระทรวงเกษตร กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ
ทำให้ลำบากแก่ผู้บังคับบัญชา เพื่อความสะดวกแก่การบริหาร
จึงออกกฎหมายนี้ให้อำนาจมาตกอยู่กับกระทรวงซึ่งบัญชาการ ให้อยู่
ที่กระทรวงคลัง แต่อำนาจทางภาษีอากรเท่านั้น

ทำการแทนประธานสภาฯ ได้ให้ที่ประชุมลงมติรับหลักการ ที่
ประชุมได้ตั้งมติเห็นชอบพร้อมกัน ได้ปรึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับ
ครั้งที่ ๒ ต่อไป

หอดวงวิจิตรฯ เสนอขอให้ตัดคำว่า 'นั้น'

พระยานิติศาสตร์ฯ กล่าวว่า มีอยู่ ๒ คำ ไม่รู้จะใช้อย่างไร?
คือมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ กับ มี พระบรมราชโองการ
ดำรัสเหนือเกล้าฯ

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์ฯ กล่าวว่า ความตรงกัน แล้วแต่จะเลือก
ใช้อย่างไร? ถ้าหากว่าพูดถึงดำรัสตั้งหมายถึงว่า ท่านสั่งออกมา

พูดถึงว่าโปรดเกล้าฯ ให้เป็นอย่างนั้นอย่างนี้ บางที่ท่านไม่ต้องตั้งก็ได้ แล้วแต่ความว่าจะใช้กันอย่างไร

ทำการแทนประธานสภาฯ แสดงว่า เรื่องนี้เห็นควรว่าจะให้ใช้อย่างไหนก็ใช้ไปอย่างเดียว มีคำว่า มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ อยู่เช่นนี้ คำว่าเห็นเกล้าฯ ใช้เข้ากันสนิท เพราะพระบรมราชโองการนั้นบอกว่าคุณได้มีพระราชดำรัส

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี แสดงว่า การใช้เป็น ๒ ชั้นนี้เพราะดี เราจะได้อีกภาษาใช้กว้าง ๆ ออกไป ภาษาเราร่ำรวย ก็เป็นประโยชน์ แต่รอยในที่นี้ หมายความว่าใช้เป็นระเบียบที่ดี ในที่นี้เราวางระเบียบเพื่อไม่ให้สับสน และอย่างไรจะใช้ พระบรมราชโองการดำรัสเห็นเกล้าฯ ดังว่า อย่างไรใช้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เราจะ มีระเบียบเสียทีเดียว ถ้าหากว่าเป็นกฎหมายเราใช้ว่า มีพระบรมราชโองการดำรัสเห็นเกล้าฯ ดังว่า คงคงมาแล้ว ถ้าหากว่าเป็นทางประกาศพระราชกฤษฎีกา มันคงคงมา เราใช้ให้แปลกไป เป็นทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ขอให้มันแบบใช้ต่อไป

ที่ประชุมได้ลงมติให้ใช้ตามที่เจ้าพระยาธรรมศักดิ์ฯ ชี้แจง

หลวงวิจิตรวาทการ ถามว่า คำว่านั้น ควรจะตัดออกหรือไม่

ทำการแทนประธานสภาฯ ที่ประชุมตกลงให้ ตัดคำว่า นั้นออก ได้ประชุมพิจารณาเป็นครั้งที่สามและลงมติเห็นพร้อมกันว่า พระราชบัญญัติให้ให้ออกเป็นกฎหมายบังคับได้

พระยาประเสริฐสงคราม อธิบายร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาชญาทวารที่เสนอนี้ มีว่าตามประมวลกฎหมายอาชญาทวารแต่เดิมมา ในมาตรา ๕๐ มีบัญญัติไว้ว่า ความผิดในการอาชญา ถ้าบุคคลเป็นทวารกระทำเข้าแล้ว ให้เพิ่มโทษขึ้นอีกกึ่งหนึ่ง และมาตรา ๕๐ เดิมว่าความผิดที่บัญญัติไว้ตามส่วนต่าง ๆ ดังร่างมาตรา ๕๐ ที่ได้แก้ไขใหม่ ที่ทวารกระทำขณะอยู่เวรหรือยาม ให้เพิ่มโทษทว่าคูณตามที่เสนอร่างแก้ไขใหม่นั้นขอให้ยกเลิกอาชญาโทษเพิ่มแก่ทวารที่ทำผิดเดียว ส่วนความผิดตามมาตรา ๕๐ เดิมที่ว่า ทวารที่อยู่เวรยามมีคำสั่งตราดูทำความผิดที่ทว่าทว่าคูณนั้น คือแก้เป็นอีกกึ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นบทหนักอยู่แล้ว นอกจากนั้นไม่มีอะไร

ทำการแทนประธานสภาฯ ได้ให้ที่ประชุมลงมติรับหลักการเพื่อพิจารณาครั้งที่ ๒ ต่อไป ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบพร้อมด้วยไม่มีผู้ใดเสนอแก้ไขอย่างไร

ที่ประชุมได้ลงมติให้ร่างพระราชบัญญัติ ออกใช้เป็นกฎหมายบังคับได้

พระยาประมวญวิชาพูด เสนอคำถามรัฐบาลดังต่อไปนี้
 ระเบียบและข้อบังคับที่กรมมาธิการที่จัดการทำอยู่นั้นสำเร็จแล้วแล้วหรือยังข้าพเจ้าอยากให้ได้สำเร็จเสีย เพราะเวลานี้เราจะให้พวกหนังสือพิมพ์และพวกอื่น ๆ เข้ามาในสภา สภาฯ ของเรายังไม่มี

ระเบียบข้อบังคับ เราต้องทำตัวของเราให้เสียก่อน ถ้าเขาเข้ามาแล้ว
เราทำไม่ระเบียบก็จะดูไม่ดี   อยากให้ระเบียบข้อบังคับของสภา ฯ
มีขึ้นก่อน เพราะฉะนั้นอยากทราบว่ระเบียบข้อบังคับนั้นทำถึงไหนแล้ว

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี ถัดจาก ในนามของประธานคณะ
กรรมาธิการ ข้าพเจ้าขอตอบว่า เรื่องพิจารณาว่าระเบียบข้อบังคับ
การประชุมได้พิจารณากันจนร่วมจะเสร็จ อยู่แล้วแต่ต้อง หยุดกัน มา พัก
ใหญ่ เนื่องด้วยเหตุนโยบายคือมาถึงนโยบายที่ว่า อำนาจที่กฎหมาย
ให้ไว้แก่เสนาบดี ซึ่งเดี๋ยวนี้เรียกว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวง มีหลาย
กฎหมายเช่นกฎหมายเกี่ยวกับสรรพากร   กฎหมายของกระทรวง
มหาดไทย   เรื่องนี้จะให้คงอยู่อย่างนั้นหรือว่าจะให้เป็นอำนาจของ
ศาลได้กับปัญหาเช่นนี้   ในหมู่กรรมาธิการนั้นมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทยอยู่ด้วย เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เห็น
เป็นข้อสำคัญที่จะต้องตกลงใจเรื่องนี้ทีเดียวข้าพเจ้าขอให้ท่านพิจารณา
ให้มาก   กฎหมายว่ามีผิดได้บ้างที่จะกระทบกระเทือนนโยบายที่กล่าว
นี้   แต่จะเสนอละรัฐมนตรีถึงนโยบายนั้นว่ารัฐบาลจะตกลงเอาอย่าง
ไร   แต่ว่าการเสนอเจ้ากระทรวง เกี่ยวอยู่ด้วย ๒ กระทรวงเท่านั้นผู้
ได้อำนาจจากกฎหมายที่ใช้อยู่ปัจจุบันจะต้องชี้แจง   จึงรทคย
ท่านเหล่านั้นอยู่

ส่วนเกี่ยวกับกระทรวงธรรมการไม่เป็นปัญหาเลย   เพราะพระ
ราชบัญญัติประถมศึกษาไม่มีอยู่ที่ศาลแล้ว

ถ้เรื่องหนึ่งตัดสินไม่ตกลงแล้ว ก็พิจารณาต่อไปไม่ได้ และเชื่อ
ว่าไม่ช้า เพราะเจ้ากระทรวงเหล่านั้นรีบไปพิจารณาอยู่แล้ว ท่าน
คงจะตกลงได้ในไม่ช้า ข้าพเจ้าแต่พูดกว้าง หมายความว่า จะมีทางแก้
กฎหมายบทนั้น ทางเจ้าหน้าที่กระทรวงบ้างไหม?

พระยาประมวญวิชาพูด กล่าวว่าถ้า เห็นว่าจะเข้าไปรดยก
ออกเสีย

นายมังกร ส้มเส้น กล่าวว่ การตั้งกรรมาธิการตามที่ข้าพเจ้า
ตั้งเดมา ไม่มีกำหนดเวลาเพราะฉะนั้นขอให้วางระเบียบวาระกำหนด
เวลาว่ากี่เดือน ก็วันจ้งจะแล้วดีกว่า

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี กล่าวว่ ฉะเพาะกรรมาธิการนี้ทำได้
ว่าเราประชุมกันทุกสัปดาห์แต่มาคิดนโยบาย

พระยาประมวญวิชาพูด ขอลามรัฐบาลว่า เงินเดือนของกรรมาชิก
นี้ขอทราบว่าจะให้เดือนละเท่าใด จะสมควรหรือไม่?

พระยาปรีชานฤเบศร์ กล่าวว่ ข้าพระเจ้าไม่เห็นด้วย คนที่จะ
เป็นผู้แทนราษฎรไม่ใช่ผู้มารับจ้าง ต้องเป็นผู้ทงบ้านเมืองและ
ประโยชน์ของคนอื่นด้วยต้องจ้าง ไม่ควรคิดว่าการเรียกคนเป็น
ผู้แทนราษฎรโดยมีเงินไปต่อ

นายกรััฐมนตรี ตอบว่ เรื่องนี้ได้มาถึงคณะรัฐมนตรีแล้ว คิด
ว่าจะได้พิจารณากันคราวหน้า

พระยาประมวญวิชาพูด ตามรัฐบาลว่า อยากรทราบว่พระราช
บัญญัติเทศบาลได้ทำกันไปถึงไหนแล้ว

นายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรีว่า ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล คิดว่าจะ
นำเข้าประชุมในวันจันทร์นี้

นายมังกรดำมเด่นว่า ร่างพระราชบัญญัติเทศบาลราษฎรได้
คอยแล้วคอยแล้ว คอยมา ๕ ปี ๘ ปีแล้ว เพราะฉะนั้นขอให้เร่งเร็ว
สักหน่อย

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๓๐ นาฬิกา

ตรวจแก้ ๒๖/๓๓/๗๖

ประมาญ

พระสุธรรมวิจิตร

เนตร

หลวงบรรณกรโกวิท

แม่ พหลโยธิน

หลวงคหกรรมดี

นายปพาฬ บุญ-หลง

หลวงชลเชษฐา

ผู้ตรวจงาน

พระยาสุรยุทธเสณี

๒/๕/๗๖

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร